

Europako hondakin plastikoen argazkia

Kortabitarte Egiguren, Irati

Elhuyar Zientziaren Komunikazioa

ARTXIBOKDA

GAIKER-IK4

Plastikoz inguratuta bizi garela begi-bistakoa da. Plastikoko-ekoizpenak eta -kontsumoak izugarri egin dute gora. Horiek birziklatzeko arazoak, berriz, oraindik asko dira, eta, gaur egun, sortzen diren hondakin plastikoen % 39 soilik berreskuratzen da.

GAIKER-IK4 ZENTRO TEKNOLOGIKOAK PLASTIKO edota polimero horiek berreskuratzeke gaur egun erabiltzen diren prozesuen eta garatzeko bidean daudenen ingurumen-abantailak eta -desabantailak aztertu ditu, Europako Batzordeak hala eskatuta. Ikerketa horrek Europako Batasuneko herrialdeetako hondakin plastikoen nolabaiteko 'argazkia' ateratzeko balioko digu.

Horretarako, Europako Batasunean 2005ean sortu diren eta etorkizun hurbilean (2015erako) sor daitezkeen erabilitako sei plastiko motatako hondakinen konposizio plastikoaren inventarioa egin dute: ontziak, etxeke zaborra, gailu elektrikoaren eta elektronikoaren hondakinak, erabiltzen ez diren

ibilgailuak, nekazaritzarako hondakinak eta eraikuntza- eta eraiste-hondakinak. Alegia, hondakin plastiko horietako polimero ohikoenak zein diren zehaztu dute. Batetik, ikusi dute dentsitate txikiko polietilenoa (LPDE) dela hondakin plastiko horietan gehien agertzen den polimeroa. Eta aurrerantzean ere hala izango dela susmatzen dute; izan ere, polimero hori asko erabiltzen da, besteak beste, ontziak eta bilgarriak egiteko. Bestetik, litekeena da polietileno tereftalatoaren (PET) eta polipropilenoaren (PP) erabilera nabarmen haztea datozen urteotan, ontzietan eta automobilgintzan nahiz sektore elektriko-elektronikoan gero eta gehiago erabiltzen baitira, hurrenez hurren.

Datuen arabera, eta sei plastiko-mota horien hondakinak kontuan hartuta, 23,6 milioi tona hondakin plastiko bildu ziren 2005ean; 34,8 milioi tona biltzea aurreikusten dute 2015ean.

Horren harira, gaur egun hondakin plastikoak tratatzeko erabiltzen diren eta oraindik ere laborategi mailan nahiz esperientzia pilotu gisa garatzen ari diren teknologiak aztertu dituzte. Horietatik guztietatik, egungo hondakin plastikoaren berreskuratze-maila areagotzen lagunduko duten teknologiak aukeratu dituzte, hala nola birziklatze mekanikoa eta birziklatze kimikoa, eta balorazio energetikoa eta bakoitzaren ezaugarri teknikoaren eta ingurumen-zerbitzuen azterketa sakonagoa egin dute. Baita herrialde bakoitzean teknologia horiek martxan jartzea errazten edo mugatzen duten baldintzen eta legediaren azterketa ere; besteak beste, hondakin horiek biltzeko herrialde bakoitzeko azpiegiturak, hondakin horien osaera eta kantitateak aztertu dituzte. Azkenik, hondakin plastikoaren berreskuratze-lanek sortzen duten ingurumen-inpaktua neurtu dute.

Plastikoak birziklatzeko arazo nagusietako bat da birziklapen-instalaziora beste produktu batzuekin nahasita iristen dela plastikoa. Garraioa ere oztopo bat da birziklapenaren aldeko apustuarentzat, garraio-kosteak zenbait

prozesuren bideragarritasuna eragozten baitute. Gaiker-Ik4 zentro teknologikoak landutako txostenean ikus daitekeenez, herrialde batzuen eta beste artean alde handia dago legediari eta baliabideei dagokienez.

Ondorio nagusiak

Europako Batasuneko hondakin plastikoaren inbentarioa egiteko orduan, berriki Europako Batasunean sartu diren herrialdeetan sortzen eta tratatzen diren hondakin bolumen-datuak eman dituzte faltan bereziki.

“plastikoak birziklatzeko arazo nagusietako bat da birziklapen-instalaziora beste produktu batzuekin nahasita iristen dela”

Ikerketa horretan aztertutako sei hondakin-mota horietatik, ontzien alorra da dokumentazio gehien biltzen duen alorra. Urteak urtera Europako Batasunean jasotzen diren txostenen arabera, 2003an herrialde gehienek betezuten ontzien hondakin plastikoak birziklatzeko gutxienezko maila, % 15 alegia (Finlandia salbu).

GAIKER-IK4

Hondakin plastikoak, besteak beste, birziklatze kimikoarekin berreskuratzen dituzte Gaiker-Ik4 zentro teknologikoan.

Gailu elektrikoaren eta elektronikoen eta erabiltzen ez diren ibilgailuen hondakin plastikoaren kasuan, Europa mailako legedia orokorraren eraginpean daude. Legedia horren helburuak dira hondakin horiek birziklatzea, berrerabiltzea eta berreskuratzea. Horri esker, osagai plastikoaren birziklatze-maila eta berreskuratze-maila nahiko altua izatea lortu nahi dute. Dena den, legedi hori ontzien hondakin legedia baino berriagoa da, eta, beraz, oraindik ez dago sortzen diren eta tratatzen diren mota horietako hondakin plastikoaren daturik.

Eraikuntza eta eraisteetako eta nekazaritzako hondakin plastikoaren kasuan, berriz, ez dago hondakin horiek erregulatzen dituen Europa mailako lege orokorrik, eta sortzen diren hondakin bolumenaren berri ematen dituzten datuak eta azterketak tokian tokikoak izaten dira; noizbehinka, nazioetako datuen berri ere jasotzen da.

Espainiaren kasuan, esaterako, hondakin plastiko gehien sortzen dituen bosgarren herrialdea da, eta gutxienez berreskuratzen dutenetako bat. Badago zer egin, beraz.

www.basqueresearch.com

GAIKER-IK4

Hainbeste plastiko-mota eta erabilera egoteak are gehiago zailtzen du birziklapena.